

طراحی برنامه درسی

طرح درس ترمی و روزانه

گردآورنده:

منصوره تقوی نیا، محمدحسن کشاورزی

گروه آموزش پزشکی

با گذشت زمان و توسعه نیازهای بشری نیازهای و تقاضای آموزشی نیز تغییر یافته است. در عصر انفجار اطلاعات، طراحی آموزشی مناسب و انعطاف پذیر و با برنامه، تسهیل دهنده و شتاب دهنده این مسیر خواهد بود. با توجه به تغییر رویکرد آموزشی در عصر حاضر و اهمیت بیشتر به نیازهای دانش پژوهان و ترسیم فضایی توأم با شفافیت و احترام و صراحت و روشنی در ابراز بیان و در نهایت توسعه تفکر انتقادی که لازمه حرکت در برهه کنونی است و تنها راه پیشرفت همکاری و ترسیم راه توسط دانش پژوه و استاد با هم در مسیر تعالی است. با توجه به اینکه طرح درس یک نقشه راه می باشد بر آن شدیم تا راهنمایی ساده جهت نوشتن آن تهیه نماییم.

برای برنامه ریزی الگوی های مختلفی طراحی شده است. هر چند همگی در چهار گلم خلاصه می شوند

تحلیل و تنظیم اهداف آموزشی

در این قسمت توجه به دو هدف کلی و جزئی اهمیت دارد. اهداف کلی غیر قابل اندازه گیری، مبهم، قابل تفسیر می باشند در حالی که اهداف جزئی، رفتاری و یا اختصاصی قابل سنجش، قابل مشاهده، صریح و روشن و مانع ایجاد سوء تفاهم می باشد.

- تحلیل و تعیین موقعیت آموزشی
- تحلیل و تعیین محتوا، روش، وسایل آموزشی
- تحلیل و تعیین نظام ارزشیابی

تفاوت طرح درس ترمی و روزانه

در طراحی طرح درس ترمی برای یک ترم یا یک سال تحصیلی اعم ماه ها، روزها، و ساعت ها پیش بینی و تنظیم برنامه می شود. در طرح درس ترمی صرفا اهداف کلی نوشته می شود و نیازی به اهداف اختصاصی نیست.

اما در طرح درس روزانه شما دقیقا برنامه های هر جلسه کلاس را پیش بینی و طراحی می نمایید. یعنی موضوع درسی که قرار است در این جلسه یک الی د و ساعتی در کلاس آموزش داده شود. بر خلاف طرح درس ترمی که فقط اهداف کلی بیان می شد در این طرح درس اهداف رفتاری بایستی به تعداد اقدامات و برنامه ها نوشته شود. در سر کلاس وسایل و امکانات کمکی آموزشی پیش بینی می گردد. حتی روش ارزشیابی مناسب در طول تدریس و یا پیش بینی می گردد.

❖ چگونه یک طرح روزانه آماده کنیم؟

شاید پس از نوشتن اهداف کلی درس که عموماً با عبارت زیر آغاز می شود مهمترین بخش نوشتن اهداف اختصاصی باشد. که به طور اختصاص توضیح داده می شود.

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با

▪ حیطه اهداف آموزشی(جهت اهداف ویژه)

معروفترین طبقه بندی در حوزه روان شناسی تربیتی بلوم می باشد. در طبقه بندی بلوم اهداف آموزشی در سه حیطه شناختی(cognition)، عاطفی (affective) و روانی حرکتی(psychomotor) قرار می گیرد.

✓ حیطه شناختی

در این حیطه که بیشتر به بخش یادآوری و بازسازی آنچه دانش پژوه یاد داده شده بر می گردد. در این حیطه از ساده ترین سطح شناخت تا پیچیده ترین سطح اهداف توسط استاد طراحی می گردند. سطح دانش شامل شش سطح می باشد:

دانش: به توانایی یادسپاری و بازیافت و تشخیص اشاره دارد

فهرست کردن تعریف کردن توصیف کرد نقل قول کرد جمع آوری کردن مشخص کردن

درک و فهم: توانایی پی بردن به یک مفهوم و تبیین آن با جملات خود دانش پژوه

توضیح دادن خلاصه کردن ترجمه کردن بحث کردن مقایسه کردن بیان مجدد کردن تشخیص دادن

کاربرد : استفاده از مفاهیم انتزاعی، قوانین، فرضیه ها، در موقعیت های جدید

بکار بستن تطبیق کردن محاسبه کردن مسأله را حل کردن نشان دادن ارتباط دادن تکمیل کردن

تجزیه و تحلیل : شکستن مطالب به اجزا ، توانایی تجزیه و تحلیل کردن

تجزیه و تحلیل کردن مقایسه کردن طبقه بندی کردن مرتب کردن تقسیم کردن نتیجه گیری کردن ارتباط دادن

ترکیب : توانایی اخذ یک معنی جدیدی و آمیختن تجربه و ایجاد شیوه ای نو با استفاده از خلاقیت و نو آوری

ترکیب کردن طراحی کردن ایجاد کردن مقاله نوشتن ابداع کردن تألیف کردن

ارزشیابی : توانایی قضاوت درباره پدیده های علمی بر اساس معیار متقاعد کننده

ارزبابی کردن قضاوت کردن درجه بندی کردن آزمایش کردن توصیه کردن متقاعد ساختن تصمیم گرفتن

✓ حیطه عاطفی :

بر نگرش ها عواطف و ارزش ها مبتنی است . متأسفانه به این مقوله کمتر توجه شده است. در صورتی که در این بخش دانش پژوه بی تفاوت و خنثی را می توان به یک دانشجو فعال تبدیل کرد.(جهت تغییر نگرش و رفتار دانشجو اهداف آموزشی متناسب طراحی می گردد). این حیطه نیز شامل گام هایی است که از خواننده تقاضا می گردد جهت اطلاع بیشتر به منابع زیر مراجعه نماید

✓ حیطه روانی و حرکتی

این حیطه بیشتر شامل مهارت های عملی در زمینه فنی و حرفه ای، تربیت بدنی، هنر، کار آزمایشگاهی و پراسیجر های پزشکی و درمانی می باشد.

با مراقبت استاد تیوپ گذاری بیمار را انجام دهد. بتواند هر نوع تزریق وریدی را جهت بیماران انجام دهد

منابع :

- سیف، علی اکبر. روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزش. نشر دوران، چاپ ۹. ۱۳۹۳
- شعبانی، حسن. مهارت های آموزشی و پرورشی. جلد اول. روش ها و فنون تدریس. چاپ سمت. ۱۳۹۳.
- فردانش، هاشم. طراحی آموزشی. مبانی، رویکردها و کاربردها. نشر سمت. ۱۳۹۲